ECLI:LV:AT:2025:1218.SKA101225.3.L

Nr. 670017425, SKA-1012/2025

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025.gada 18.decembrī

[1] Senātā saņemta SIA „Labour Scout” (turpmāk – pieteicēja) blakus sūdzība par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2025.gada 14.novembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu (lieta nav izskatāma administratīvā procesa kārtībā).

Pieteicējai ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – pārvalde) 2025.gada 26.maija lēmumu Nr. 386/2025 noteikts aizliegums uz diviem gadiem uzaicināt ārzemniekus (turpmāk – uzaicināšanas aizliegums), un minētais lēmums ir stājies spēkā. 2025.gada 11.augustā pārvalde pieteicējai nosūtīja vēstuli (turpmāk – pārvaldes vēstule), informējot, ka 21 ārzemniekam (pieteicējas darbiniekam) tikusi atcelta vīza un anulētas tiesības uz nodarbinātību.

Pieteicēja vērsās tiesā, lūdzot atzīt par prettiesisku pārvaldes atteikumu noformēt pārvaldes vēstuli kā administratīvo aktu, kā arī lūdzot uzdot pārvaldei viena mēneša laikā to noformēt kā administratīvo aktu. Rajona tiesas tiesnesis atteica pieņemt pieteikumu, atzīstot, ka pārvaldes vēstule nav administratīvais akts un tai ir informatīvs raksturs. Tiesiskas sekas pieteicējai radīja uzaicināšanas aizliegums, taču to pieteicēja neapstrīdēja.

[2] Pieteicēja blakus sūdzībā pārsvarā ir atkārtojusi pieteikumā izteiktos argumentus. Pieteicējas ieskatā pārvaldes vēstule pieteicējai radīja tiesiskas sekas, jo tai nācās izbeigt darba tiesiskās attiecības, pamatojoties uz Darba likuma 115.panta piekto daļu. Attiecīgi pieteicējai bija jāizbeidz civiltiesiskās attiecības arī ar darījumu partneriem, un pieteicējai tas nozīmējot pamatdarbības izbeigšanu.

Senatoru kolēģija konstatē, ka rajona tiesas tiesnesis pamatoti atzinis, ka pārvaldes vēstulei ir informatīvs raksturs un tā pieteicējai nerada tiesiskas sekas. Saskaņā ar Imigrācijas likuma 17.panta trešo daļu un ceturto daļu tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt lēmumu par vīzas atcelšanu ir pašam ārzemniekam. Pieteicējai kā uzaicinātājai konkrētajā gadījumā likums nepiešķir tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt lēmumu par vīzas atcelšanu. Tiesnesis ir pareizi atzinis, ka pamats vīzu atcelšanai bija uzaicināšanas aizliegums, taču pieteicēja neizmantoja tiesību aizsardzības līdzekļus un neapstrīdēja to.

Pieteicējas ieskatā pārvaldes vēstule pieteicējai radot netaisnīgas un nesamērīgi nelabvēlīgas sekas, tomēr pieteicēja to ir pamatojusi tikai ar ekonomiskiem apsvērumiem. Satversmes tiesa ir uzsvērusi, ka personai nav aizsargājamu tiesību uz nākotnē iespējamu peļņas gūšanu savas komercdarbības ietvaros (*Satversmes tiesas 2010.gada 20.aprīļa lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2009-100-03 9.2.punkts, 2015.gada 6.oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2014-35-03 12.2.punkts*). Nav pamata uzskatīt, ka pieteicējas tiesības būtu skartas ar pārvaldes vēstuli vien tāpēc, ka darbinieku vīzu atcelšanas dēļ pieteicējai būs nepieciešams pielāgot savu komercdarbību attiecīgajai situācijai. Šis arguments ir pelnījis sevišķu kritiku, ņemot vērā, ka uzaicināšanas

aizliegumā ir konstatēts, ka pieteicēja faktiski neveic saimniecisko darbību un apgalvotais darbaspēka pakalpojumu saņēmējs neesot saņēmis darbiniekus sadarbībā ar pieteicēju (*lietas materiālu 19.–20.lapa*).

Senatoru kolēģija secina, ka šie blakus sūdzības argumenti ir nepamatoti. Rajona tiesas tiesnesis pamatoti ir izvērtējis visus apstākļus un pieteicējas argumentus, kā arī pareizi noteicis tiesiskās sekas konkrētajā gadījumā. Tas vien, ka pieteicēja nepiekrīt rajona tiesas tiesneša vērtējumam, nenozīmē, ka pieteicējas blakus sūdzība būtu pamatota.

[3] Pieteicēja uzskata, ka pārvaldes rīcība nebija tiesiska un konsekventa. Pieteicējas valdes loceklis iepriekš nebija saskāries ar šādu situāciju un nepārsūdzēja uzaicināšanas aizliegumu, jo neizprata visus ierobežojumus, kas ar to bija noteikti. Ja vīzu atcelšana izriet no uzaicināšanas aizlieguma, tad pārvaldei šajā lēmumā vajadzēja lemt arī par vīzu atcelšanu. Pārvalde nav ievērojusi tiesiskās noteiktības principu, labas pārvaldības principu, privātpersonas tiesību ievērošanas principu un tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu.

Senatoru kolēģija konstatē, ka uzaicināšanas aizliegumā ir norādītas lēmuma tiesiskās sekas – aizliegums uz diviem gadiem uzaicināt ārzemniekus –, kā arī saprotami izklāstīts, kāpēc pieteicējai noteikts šāds tiesību ierobežojums (*lietas materiālu 12.–20.lapa*). No Imigrācijas likuma 16.panta pirmās daļas 14.punkta un šā panta trešās daļas kopsakarā skaidri izriet, ka vīzu atceļ, ja pēc vīzas izsniegšanas tiek konstatēts, ka uzaicinātājs nepilda savus likumā noteiktos pienākumus. Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 2.panta otrā daļa noteic, ka neviens nevar aizbildināties ar oficiālajā izdevumā publicēto tiesību aktu nezināšanu. Līdz ar to pieteicējas valdes loceklim, ņemot vērā uzaicināšanas aizliegumā noteikto, nebija šķēršļu noskaidrot visas šā lēmuma tiesiskās sekas, un viņš nevar aizbildināties ar savu nezināšanu.

Senatoru kolēģija vērš uzmanību, ka apstāklis, ka pieteicējas valdes loceklis nav pareizi novērtējis tiesisko situāciju un attiecīgi nav apstrīdējis un pārsūdzējis uzaicināšanas aizliegumu, nenozīmē, ka tai konkrētajā gadījumā būtu jānodrošina tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt pārvaldes vēstuli. Blakus sūdzībā pati pieteicēja apgalvojusi, ka tās pamatdarbība esot darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniegšana citiem uzņēmumiem un attiecīgi arī ārzemnieku nodarbināšana. Šādā kontekstā no pieteicējas kā komersanta, kas veic noteikta veida komercdarbību, var sagaidīt zināšanas par attiecīgās jomas regulējumu, tajā noteiktajām tiesībām un paredzētajiem pienākumiem. Līdz ar to apstāklis, ka pieteicējas valdes loceklis nav pievērsis uzmanību uzaicināšanas aizlieguma radītajām tiesiskajām sekām un attiecīgi nav izmantojis tiesiskās aizsardzības iespējas, nevar būt par pamatu tam, lai pārskatītu tiesneša konstatēto, ka pieteicējai tiesiskās sekas radīja jau uzaicināšanas aizliegums, savukārt pārvaldes vēstulei ir tikai informatīvs raksturs un attiecībā uz pieteicēju to nevar uzskatīt par administratīvu aktu.

Senatoru kolēģija nepiekrīt pieteicējas viedoklim, ka abi minētie jautājumi bija jāizlemj vienā lēmumā. Pieteicējas viedoklis nav pamatots ar tiesību normām, turklāt minētie lēmumi ir pieņemti attiecībā uz dažādām personām un par dažādiem jautājumiem. Uzaicināšanas aizlieguma adresāte ir pieteicēja, taču lēmumu par vīzu atcelšanu adresāti ir ārzemnieki. Kā minēts iepriekš, lēmums par vīzas atcelšanu pieteicēju tieši neskar.

Senatoru kolēģija konstatē, ka pieteicējas norādes uz vispārējiem tiesību principiem ir formālas un pēc būtības nesatur jaunus argumentus, tāpēc senatoru kolēģija tās atstās bez ievērības.

Senatoru kolēģija secina, ka arī šie blakus sūdzības argumenti ir noraidāmi.

[4] Apkopojot minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka pieteicējas blakus sūdzība ir acīmredzami nepamatota, un tas atbilstoši Administratīvā procesa likuma $320.^1$pantam ir pamats atteikt šīs blakus sūdzības izskatīšanu.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma $320.^1$pantu un 338.panta astoto daļu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt izskatīt SIA „Labour Scout” blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2025.gada 14.novembra lēmumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators J. Pleps Senatore V. Kakste Senatore A. Kovaļevska